

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniae Agrippinae, 1712

Q. 319. Quid addendum sit circa obligationem non ordinandi alienum
subditu[m].

urn:nbn:de:hbz:466:1-42433

peccandum mortaliter, hanc autem metus gra-
vis non tollit, ergo talis metus non irritat de
jure naturæ illud votum, ergo sicuti qui metu
adactus jurat latroni solvere lytrum, tenetur
ex vi juramenti; donec juramentum relaxetur,
secundum dicta l. 3. p. 2. à n. 727. ita & hic: ma-
ximè cum nullibi inveniatur, quod jus positi-
vum irritet tale votum. Si tamen coactio pro-
baretur, Ecclesia facillè obligationem remitte-
ret, inquit *Castrop.*

§. 5. Si quis susciperet sacrum Ordinem an-
te pubertatem, v.g. circa annum duodecimum, 2164.
Sanch. d. 30. Dicast. dub. 28. Aversa f. 8. putant
non teneri ad castitatem, quia vel Ecclesia non
præcipit ob immaturitatem judicii vel irritat
illud votum, uti irritantur vota professionis
religiøsæ facta ante pubertatem. *Sot. Suar. Vega,*
Cón. Pontius, Bonac. & alii cum Castrop. supra pro-
babilius dicunt teneri, nam talis ordinatus est
capax illius voti, neque constat illud irritari ab
Ecclesia, uti constat de professione religiosa, in
qua dispar est ratio, nam vota religiosa sunt
longè difficiliora, ergo fuit major ratio illa ir-
ritandi: deinde factâ irritatione votorum Re-
ligionis, non maneret Religiosus, è contrà eti-
am si irritaretur votum ordinati, ille nihilo-
minus maneret ordinatus, ergo in reverentiam
sacrorum Ordinum est major ratio hoc votum
non irritandi, & consequenter relinquendi
obligationem castitatis. Quòd si talis ordinatus
jam pubes factus Ordinem susceptum exercue-
rit aut aliter approbaverit, tenet utraque
sententia eum ad castitatem obligari nec resi-
lire posse.

Q. 319. Quid addendum sit circa obligationem 2165.

non ordinandi alienum subditum. R. De hoc emanavit sequens:

CONSTITUTIO INNOCENTII XII.

Qua plura declarantur ac prescribuntur pro tollendis abusibus & fraudibus circa Ordinationes alienorum subditorum.

2166. **S**peculatores Domus Israel... Hac generali nostrâ & perpetuâ valiturâ Constitutione decernimus & declaramus, nulli Episcopo seu cujusvis loci Ordinario, tametsi Cardinalatus honore fulgeat, licere externum quempiam, ac sibi ratione Originis seu Domicilii, juxta modum inferius declarandum, legitime contracti non Subditum, ad Clericalem tonsuram promoveri, cujusvis Beneficii ecclesiastici ei statim, ac tonsurâ hujusmodi insignitus fuerit, conferendi, seu ad quod is à Patronis jam præsentatus seu nominatus fuerit, prætextu, etiam si Beneficium prædictum de novo eâ expressè adjectâ lege fundatum fuisse constiterit, ut quis immediatè post Clericalem characterem susceptum ad illud instituat, Præterea Clericum, qui legitime jam à proprio Episcopo ad eandem Clericalem tonsuram seu etiam ad minores Ordines promotus fuerit, non posse ab alio Episcopo, ratione ac titulo cujuscunque Beneficii in illius Dicecesi obtenti ad posteriores Ordines promoveri, nisi ante eorumdem suspensionem Testimoniales litteras proprii Episcopi tam Originis quàm Domicilii super suis Natalibus, ætate, moribus & vita sibi concedi obtinuerit, easque Episcopo Ordinanti in actis illius Curie conservandas exhibuerit. Licet verb
2167. Clericus ratione cujusvis Beneficii in aliena Dicecesi
- 2168.

Dicecesi obtenti subijci dicatur Jurisdictioni illius Episcopi, in cujus Dicecesi Beneficium huiusmodi situm est, eam tamen de cætero hac in re inconcussè servari volumus Regulam, ut nemo ejusmodi subjectionem ad effectum suscipiendi Ordines acquirere censeatur, nisi Beneficium prædictum ejus sit redditus, ut ad congruam vitæ sustentationem, sive juxta Taxam Synodalem, sive, eâ deficiente, juxta morem Regionis pro promovendis ad Sacros Ordines, detractis oneribus, per se sufficiat, illudque ab Ordinando pacificè possideatur, sublata quacumque facultate supplendi, quod deficeret fructibus ejusdem Beneficii, cum adjectione Patrimonii etiam pinguis, quod ipse Ordinandus in eadem seu alia quavis Dicecesi obtineret; ac Episcopus sic Ordinans tam de prædictis Testimonialibus Litteris, quàm de redditu Beneficii huiusmodi expressam in consueta collatorum Ordinum attestazione mentionem facere debebit. *Cæterum Subditus* ratione Originis tantùm sit ac esse intelligatur, qui naturaliter ortus est in ea Dicecesi, in qua ad Ordines promoveri desiderat, dummodo tamen ibi natus non fuerit ex accidenti, occasione nimirum itineris, Officii, Legationis, Mercaturæ vel cujusvis alterius temporalis moræ seu permanentiæ ejus Patris in illo loco, quo casu nullatenus ejusmodi fortuita natiuitas, sed vera tantùm & naturalis Patris origo erit attendenda. *Quod si quis* tanto temporis spatio in eo loco, in quo ex accidenti, sicut præmittitur, natus est, moram traxerit, ut potuerit ibidem canonico aliquo impedimento irretiri, tunc etiam ab Ordinario ejus loci litteras Testimoniales, ut

2169.

2170.

Tom. VII.

Vuuu

suprà,

suprà, obtinere, illasque Episcopo Ordinanti per eum in collatorum Ordinum Testimonio similiter recensendas præsentare teneatur. At

2171. *si Pater in alieno loco, ubi ejus filius natus est, tamdiu, ac eo animo permanferit, ut inibi verè Domicilium de jure contraxerit, tunc non origo Patris, sed Domicilium per Patrem legitime, ut præfertur, contractum pro Ordinatione ejusdem filii attendi debeat. Subditus autem ratione Domicilii ad effectum suscipiendi Ordines is duntaxat censeatur, qui, licet alibi natus fuerit, illud tamen adeo stabiliter constituerit in aliquo loco, ut vel per decennium saltem in eo habitando, vel majorem rerum ac bonorum suorum partem cum instructis ædibus in locum hujusmodi transferendo, ibique insuper per aliquod considerabile tempus commorando, satis superque suum perpetuò ibidem permanendi animum demonstraverit, & nihilominus ulterius utroque casu se verè & realiter animum hujusmodi habere jurejurando affirmet. Si quis tamen à propriæ originis loco in ea ætate discesserit, quâ potuerit alicui canonico impedimento obnoxius effici, etiam Ordinarii suæ originis Testimoniales litteras, ut suprà, afferre debebit, ac de illis expressa similiter mentio in susceptorum Ordinum Litteris facienda erit. Ad hæc nullus Episcopus alienæ Diocesis Subditum Familiarem suum ad aliquos Sacros seu Minores Ordines, vel etiam primâ tonsuram promovere seu ordinare præsumat absque ejus proprii, originis scilicet seu Domicilii, Prælati Testimonialibus litteris, ut suprà, & nisi ad præscriptum Concilii Tridentini præfati sess. 23. cap. 9. De Refor.*
- Fami-

Familiarē prædictum per integrum & completum triennium in suo actuali servicio secum retinuerit, ac suis sumptibus aluerit; Beneficium insuper, quod ei ad vitam sustentandam, juxta modum superius præfinitum, sufficiat, quacunque fraude cessante, statim, hoc est saltem intra terminum unius mensis à die factæ Ordinationis, re ipsâ illi conferat, ac in Ordinationis hujusmodi Testimonio expressam, eisdem familiaritatis ac litterarum prædictarum mentionem facere teneatur. Porro, ut quicunque fraudibus aditus omnino præcludatur, volumus, & Apostolicâ Authoritate statuimus atque decernimus, ut Episcopus quilibet suos ratione originis, sive Domicilii Subditos Clericos quoscunque ab alienis Episcopis quavis authoritate, etiam cum suis commendatis litteris promotos, nedum ad formam Concilii Tridentini supradicti sess. 14 cap. 3. de Reform. quoad scientiam examinare valeat, verum etiam Ordinum eis collatorum Testimoniales litteras, gratis tamen, recognoscere, ac diligenter perquirere, an quoad illos præsentis Constitutionis forma & dispositio adimpleta fuerit, assignato sic promotis termino competenti ei magis beneviso, ad docendum de ejusmodi adimplemento, ita ut quos eo termino elapso id minimè præstitisse comperit, à susceptorum Ordinū exercitio, si ita, & quamdiu ei expedire videbitur, suspendere, illisque, ne in Altari aut in aliquo Ordine ministrent, interdicare possit. . . . Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem, Anno 1694. die 4. Nov.

Circa Constitutionem illam notanda sunt sequentia:

2176. §. 1. Constitutio relata, habet decem puncta principalia, quæ distinxit *alio caractere*, additis ad marginem suis numeris : puncta autem sunt sequentia : 1. Pro accipienda prima Tonsura per hoc non fit aliquis hic subditus, quod statim post illam acceptam fit accepturus Beneficium, ad quod jam præsentatus est, licet fundatio conditionem illam contineat, ut talis præsentari possit. 2. Tonsurâ vel Minoribus initiatus à suo Episcopo non potest ab alieno Episcopo ulterius ordinari titulo cujuscunque Beneficii in hujus Diœcesi obtenti, nisi prius à proprio Episcopo tam originis quàm domicilii exhibuerit testimoniales, in actis hujus Curie conservandas, super suis natalibus, ætate, moribus & vita. 3. Quamvis aliquis fiat alieno Episcopo subditus, hoc ipso quod in hujus Diœcesi acquirat Beneficium, tamen non potest ab hoc Episcopo ad sacrum Ordinem promoveri, nisi hoc Beneficium de se & absque ulla per patrimonium suppletionem sit sufficiens ad congruam sustentationem, & actu pacificè possideatur. 4. Ille solùm censetur subditus ratione originis, qui naturaliter & non ex accidenti natus est in ea Diœcesi, in qua petit Ordines, unde si ita ex accidenti sit alibi natus, naturalis origo patris debet censerî ejus origo. 5. Qui in illo loco, in quo ex accidenti natus est, tam diu est moratus, ut ibi potuerit contrahere impedimentum, indiget testimonialibus Episcopi hujus loci, ut possit à proprio Episcopo ordinari. 6. Si pater in loco, ubi filius ex accidenti natus est, contraxerit domicilium, origo filii non erit, ubi est origo patris, sed ubi pater illud domiciliũ contraxit. 7. Ille tantùm censeri debet

debet fieri hęc subditus ratione acquisiti domicili, qui huc venit cum animo perpetuò hęc permanendi, & hunc animum probavit, vel per decennium hęc habitando, vel huc ad instructas ædes deferendo majorem partem rerum suarum, ac insuper per aliquod considerabile tempus hęc commorando: debetque jurare se hunc animum nunc habere. 8. Qui à propriæ originis loco discessit in ea ætate, in qua potuit incurrere impedimentum, indiget testimonialibus Ordinarii suæ originis. 9. Episcopus titulo familiaritatis nequidem primâ Tonfurâ potest initiare vel ordinare subditum alienæ Diœcesis, nisi sic ordinandus afferat testimoniales proprii Episcopi originis seu domicili, & Ordinaturus eum suis sumptibus per triennium aluerit secum in suo actuali servicio, eidemque intra mensem conferat Beneficium ad congruam sustentationem sufficiens. 10. Episcopus originis sive domicili potest à suis per alienum Episcopum, etiam cum commendatione sua, ordinatis petere testimoniales Ordinum susceptorum, ac recognoscere, an observata sit forma & dispositio hujus Constitutionis: quod si ordinatus non præstet intra tempus præscriptum, potest eum omnino suspendere ab exercitio suscepti Ordinis. Mandat denique Pontifex circa illa, quæ n. 2166. 2168. 2170. 2173. 2174. facienda præscribuntur, ut testimonio Ordinis suscepti inferatur, quòd ista sint observata.

§. 2. Quæ hęc specialiter ordinantur vel declarantur, imprimis n. 2168. circa qualitatem Beneficii, quo quis fit subditus, deinde n. 2169. circa locum originis, & n. 2172. circa acquisi-

tionem domicilii, intelliguntur præcisè ad effectum suscipiendi Ordines, uti expressè bis reperitur in hac Constitutione. De cætero communis sententia est cum *Bonac. Barb. De Off. Episc. alleg. 4. à n. 44. Gob. t. 8. n. 310. De bene De imm. eccles. c. 12. dub. 7. f. 7. n. 18.* contra *Lessium* & alios aliquem fieri subditum per quodcumque etiam tenue Beneficium, etiamsi non requirat residentiam nec beneficiatus resideat. Item probabiliter sunt alii modi habendi alicubi originem, vel acquirendi domicilium in ordine ad alios effectus, etiam ad suscipienda alia Sacramenta, uti dicitur de Matrimonio, quando de assistentia proprii parochi, v. g. communis sententia cum *Sanch. de Matr. l. 3. d. 23. num. 2.* dicit acquiri domicilium *statim*, ac quis incipit habitare alicubi, cum animo ibi perpetuò habitandi, sed hoc aliaque similia non juvant ad effectum alicubi suscipiendi Ordines, respectu quorum observari debet, quidquid specialiter ordinatur in hac Cōstitutione.

2178. §. 3. Aliquis non fit Episcopo subiectus ex hoc, quod in ejus Dicecesi habeat bona & patrimonium, etiamsi hoc pro titulo sufficiente sit approbatum, uti rectè aliis citatis *Barb. n. 58.* addens n. 59. idem esse dicendum de habente alicubi præbendam temporalem: Et idem est de habente alicubi Missas fundatas, quamvis proventus ex illis sufficiant ad congruam sustentationem: hinc etiam qui ex alia Dicecesi admittuntur ad Ordines sacros titulo mensæ episcopalis, vel servitii spiritualis alicubi exhibendi debent nihilominus adferre dimissorias à suis Episcopis, quia titulus patrimonii, Missarum, servitii, mensæ, non est re ipsa Beneficium, ergo

ergo huic Episcopo per hoc non fiunt subiecti ratione Beneficii, ergo cum etiam non sint subiecti ratione originis vel domicilii, non sunt simpliciter subditi hujus Episcopi respectu Ordinationum. *Nec obstat*, quod ille, qui ita ordinatur titulo mensæ episcopalis, adscribatur alicui ecclesie in hac Diocesi, ac debeat appromittere, se in hac serviturum, neque aliò discessurum sine voluntate hujus Episcopi, ideoque videatur habere animum perpetuò ibi habitandi & sic acquirere domicilium, nam saltem non acquirit eo modo, quo Constitutio num. 2172. requirit.

§. 4. Si Beneficium quoad jura Episcopalia fit subiectum huic Episcopo quamvis quoad præsentationem & institutionem subjiciatur alteri Episcopo, beneficiatus potest hic ordinari, *Sanch. in Conf. l. 7. c. 1. dub. 23. n. 12. Barb. n. 52.* Si autem aliquis fit subditus Episcopo inferiori, non potest sine hujus licentia ordinari ab Archiepiscopo, nequidem tempore visitationis & in loco exempto *Piassec. in praxi Episc. p. 1. c. 1. n. 10. Gob. n. 312. 320. Notant Sanch. Garc. Ugol. Piassec. n. 9. Delb n. 21. Barb. n. 51.* si quis Beneficia plura habeat in diversis Diocesium, fieri subditum in omnibus, ut in singulis recipere possit Ordines.

§. 5. Putarunt multi apud *Gob. n. 281. ori-* ginem Avi tui etiam hic posse censerì tuam, quia domicilium originis paternæ est etiam domicilium originis tuæ, sed alii cum *Barb. n. 13. & Gob. n. 283.* meliùs contradicunt, maxime cum Constitutio n. 2171. remittat præcisè ad propriam patris originem. Dicendum est etiam, quod Episcopus originis respectu patris ad-

optantis non fit proprius respectu filii adoptati, quando enim Canones loquuntur de patre, hoc nomine venit pater naturalis: oppositum quidem tenent aliqui Juristæ, sed hoc servare non potest, nisi fortè ad effectus aliquos civiles. Quòd si quis habeat æqualiter duo domicilia in diversis civitatibus pertinentibus ad diversas dioceses, *Riccus*, *Delb.* n. 21, *Piasec.* n. 9. *Barb.* n. 38. *Sansh Lotter Ugol.* *Avers.* q. 3. l. 6. notant ab utroque Episcopo posse ordinari, debet enim posse ab uno, nec est major ratio pro uno quàm altero. Addunt *Avers.* *Gob.* n. 300. *Barb.* n. 32. Nobiles habentes plura feuda in diversis Diocesis, quamvis ibi non habitent, censeantur esse ibi subditos, idque decisum esse à S. Congr. Idem dicunt *Rebuff.* *Barb.* n. 34. *Gob.* n. 301. de Officialibus, qui in diversis Diocesis habent perpetua officia, quamvis non fiant illarum civis, & hæc extendunt etiam ad eorum filios, sed non credo ista ultima esse conformia intentioni relatæ Constitutionis.

2181. §. 6. Per Baptismum in aliena diocesi non habetur titulus originis, quia Baptismus est origo spiritualis tantum, non autem naturalis, quam Constitutio n. 2169. requirit. Excipiunt tamen aliqui cum *Gob.* n. 280. nisi fuisset Turca, Judæus aut alius infidelis, eò quòd tales nulli fuerint Episcopo subjecti, nequidem ratione parentum, ideoque videantur ibi sortiri primum locum originis respectivè ad Ecclesiam, ubi regenerantur.

2182. §. 7. *Gonzal. Castrop.* t. 27. pu. 15. *Barb.* n. 15. *Piasec.* n. 9. & alii docent illegitimum sequi ventrem, id est, matrem, & censeantur habere originem aut domicilium, ubi illa habet, quia ma-

ter solet esse notior : hinc si paternum domici-
lium ignoretur, domicilium matris habetur pro
tuo, *Gonz. Piaſee. Barb. n. 16.* si autem patris &
matris domicilium ignoretur, potest quis, se-
cundum *Castrop. Barb. n. 17. Gob. n. 285.* ordina-
ri in loco, ubi fuit inventus seu expositus. Un-
de probetur origo, fuse prosequitur *Mascardus*
De probationibus Volum. 3. Concl. 1141.

§. 8. Studiosi, qui etiam per decem & plu- 2183.
res annos student in eadem Academia, non ac-
quirunt domicilium ad effectum suscipiendi
Ordines, quia non habent animum perpetuo
hic habitandi seu figendi domicilium, prout re-
quirat Constitutio n. 2172.

§. 9. Non impedit animum perpetuo alicu- 2184.
bi habitandi, quod quis ita sit animo compara-
tus, ut aliud migraret, si promotio, officium,
casus improvisus, necessitas familiarum ed voca-
ret, uti cum communi *Sanch. in Desal. l. 4. c.*
39. n. 20. Less. in Auct. v. Ordines sacri cal. 1.
Laym. l. 5. t. 9. c. 9. n. 10. Gob. 292. Si tamen
prudenter prævideret se ex tali causa aliud abitu-
rum, tum animum non conquiesceret hic, sed
esset velut suspensus & ad interim expectans
motum, adeoque jurare non posset se vere &
realiter habere animum perpetuo ibi permanendi
quod tamen fieri postulat Constitutio n. 2172.

§. 10. In dubio, an quis habuerit animum 2185.
perpetuo alicubi habitandi communissima sen-
tentia cum *Barb. n. 28. & Gob. n. 298.* dicit, si
habitavit ultra decennium, præsumi talem ani-
mum habuisse, quod Constitutio non repro-
bat, attamen, secundum dicta, debet nunc ju-
rare se vere & *realiter animum hujusmodi habere.*

§. 11. *Avers. supra, Engel l. 1. tit. 11. n. 31.*

VUUU

&

& alii cum *Busenb.* *Suprà* rectè dicunt contra *Barb. n. 1.* & alios, quòd ordinatus uno Ordine ab Episcopo originis, possit alium Ordinem suscipere ab Episcopo domicilii, & iterum alium ab Episcopo Beneficii, quia respectivè ad Ordines suscipiendos est verus subditus singulorum, nemo autem indiget dimissoriis ad suum Episcopum: neque id improbat relata Constitutio, sed quantum attinet ad Episcopum Beneficii, ad summam vult ad hunc adferri testimoniales, secundum dicta n. 2167. Hoc tamen statuitur in *Trid. sess. 14. De Res. quoad Ordines*, c. 1. ut si quis, v. g. ab Episcopo originis sit prohibitus promoveri ad superiores Ordines, vel suspensus, non possit ab alio Episcopo petere alium Ordinem, nisi prior Episcopus consenserit, vel Papa rehabilitaverit post cognitam causam.

2186.

§. 12. Ex dictis solvitur sequens casus: Titius origine Leodiensis venit Coloniam cum Cajo filio, animo hic perpetuò habitandi, & acquirit domicilium, quo durante Cajus tonsuratur Colonia: Titius & Cajo Colonia relicta redeunt Leodium: Cajo nunc petit Colonia superiores Ordines. *Quæritur, an hic possint ei dari. Videtur posse, quia per Tonsuram factus est Clericus ecclesie Coloniensis, & manet Clericus, sed nullus alterius ecclesie præterquam Coloniensis, ergo cum Ordinarius Coloniensis ordinare possit omnes Clericos sue ecclesie, poterit ordinare Cajum. Respondeo non posse, quia (sive jam nominari possit Clericus Coloniensis sive non) re ipsa non est subiectus Ordinarius Coloniensi, non ratione originis vel Beneficii, uti supponitur, nec ratione domicilii, nam illud jam amisit, uti certum est,*
ergo

ergo etiam amisit subjectionem requisitam ad hoc, ut hic ordinari possit, sicuti si Cajus nunquam hic habuisset domicilium, sed antehac habuisset Beneficium, vi cuius fuisset subiectus, & tum etiam hic ordinatus Subdiaconus, ac consequenter adscriptus alicui ecclesie Colonienfi, si Beneficium illud hoc anno resignasset, quamvis factus esset Subdiaconus Colonienfis, jam non posset Colonie sine dimissoriis ordinari Diaconus, licet afferret titulum patrimonii vel alterius Beneficii obtenti Leodii, quia nempe amisisset hic subjectionem requisitam, ergo similiter in nostro casu.

§. 13. Quod dicitur n. 2174. Episcopum 2187
 posse ordinare suum familiarem alienae Dicecesis subditum, non intelligitur de Episcopo Nulatenfi, sive ordinato titulo ecclesie in partibus infidelium, nam *Trid. sess. 14. c. 2. De Ref. circa Ordines* id prohibet his verbis: *Nemo Episcoporum, qui Titulares vocantur, etiamsi in loco nullius Dicecesis, etiam exempto, aut aliquo Monasterio cujusvis Ordinis resederint aut moram traxerint, vigore cujusvis privilegii sibi de promovendo quoscunque ad se venientes pro tempore concessi, alterius subditum, etiam praetextu familiaritatis, continua commensalitatatis suae, absque sui proprii Praelati expresso consensu aut litteris dimissoriis ad aliquos sacros aut minores Ordines vel primam Tonsuram promoveri seu ordinare valeat: contraveniens &c.* De caetero notat *Delb. supra f. 7. n. 25.* ad titulum familiaritatis sufficere, si tertius annus sit inceptus: & addit n. 27. cum *Sanch. & aliis idem posse facere Episcopum cum famulo sui familiaris, quia etiam ille est familiaris Episcopi, si reliqua adsint, quae Constitutio supra requirit.*

§. 14.

2188. §. 14. Episcopus invitatus ad ordinandum subditos alienos & in aliena Diœcesi, potest alios aliunde generaliter dimissos hîc ordinare sine speciali licentia Episcopi hujus alienæ Diœcesis, uti habet declaratio Cardinalium apud *Sanch.* in Conf. l. 7. c. 1. d. 20. n. 35. adest enim, & in hoc casu sufficit tacita licentia Episcopi Diœcesani, *Sanch. Turr. Dian. Delb. s. 5. Dicast.* n. 232. Et idem est de subditis Episcopi invitati, qui non indigent dimissorialibus ad se ipsum. Quid autem posset, si dimissoria alienorum haberent, à quocumque in propria Diœcesi residente vel ordinante, dicitur n. 2246.

2189. §. 15. Huc spectat resolutio sequentium dubiorum. In Diœcesi, v. g. Monasteriensi statutum est, ut omnes majoribus Ordinibus initiandi prius obierint Exercitia spiritualia per octo continuos dies: id autem statutum non est in Diœcesi, v. g. Hildesienfi. *Queritur* 1. An Episcopus Hildesienfis existens in Diœcesi Monasteriensi, & cum hujus Episcopi facultate hîc ordinans possit aliquos ordinare non præmissis illis spiritualibus Exercitiis. 2. An Episcopus Hildesienfis celebrans Missas vel ordinans Monasterii debeat aut possit sequi rituale seu Pontificale, vel Monasteriense, vel Hildesienfe, vel Romanum. 3. An idem Episcopus Hildesienfis consecrans ecclesiam in Diœcesi Monasteriensi possit ecclesiæ consecratæ concedere Indulgentias. *Respondeo ad 1.* Si ordinet subditos Monasterienses, hi præmittere debent Exercitia quia statutum Episcopi Monasteriensis tangit hos in persona tanquam subditos, tum saltem, quando etiam isto loco ordinantur. Hildesienfes ordinari possunt sine Exercitiis, quia statutum illud non

non tangit hos utpote non subditos : Et sic praxis habet, ut aliunde dimissi ordinentur, dummodo habeant illa, quæ requiruntur in Diœcesi sua, è qua dimittuntur, licet desit aliquid, quod requiritur in Diœcesi, in qua ordinantur. *Ad 2.* Potest sequi rituale Monasteriense, quia licitum, imò convenientius est se accommodare ritui loci. Potest sequi etiam Romanum, quia Romana ecclesia est quasi matrix, cui se conformare possunt reliquæ. Potest etiam sequi Hildesienſe, quia dans licentiam facit potestatem, ut in illis, quæ ipsum Ordinantem concernunt, operetur eo modo, atque si esset apud suam ecclesiam, non enim potest præsumi, quòd velit obligare ad discendos ex tempore ritus hujus ecclesiæ alienæ : Et sic Græci græcè celebrant etiam in Latio : item peregrinus Sacerdos ubique legere potest Missas secundùm ritum, formam & directorium suæ ecclesiæ, à qua abest. *Ad 3.* Potest, quia Episcopus Monasteriensis committens, etiam committit potestatem concedendi Indulgentias, vult enim ab ipso observari Rubricas Pontificalis, quæ expressè mandant in fine promulgari Indulgentias : imò suppositâ facultate Episcopi, ut alius consecret ecclesiam in sua Diœcesi, jus ipsum in Pontificali expressum tribuit consecranti potestatem concedendi Indulgentias.

§. 16. Quod Abbates attinet, *Trid. sess. 23. c. 2196*
 10. de Ref. sic statuit : *Abbatibus ac aliis quibuscunque, quantumvis exemptis, non liceat imposterum intra fines alicujus Diœcesis existentibus, etiamsi nullius Diœcesis vel exempti esse dicantur, cuiquam, qui Regularis subditus sibi non sit, Tonsurâ vel Minores Ordines conferre. Deinde Synod. Colon. anni 1662. de Sa-*
 cram.

eram. Ordinis c. 1. §. 9. refert hoc Decretum, de cuius fide non est dubitandum, inquit Gob. num. 328.

Sacra Congregatio Eminentissimorum Cardinalium Concilii Tridentini interpretum, utraque parte informante, ore & scriptis, & rationibus hinc inde deductis, mature examinatis, inhaerendo decisioni Rota Romanae sub die 27. Aprilis 1592. coram bon. mem. Cardinale Seraphino de ordine fel. rec. Clementis VIII. factae, nec non declarationibus ejusdem sacrae Congregationis dictae decisioni conformibus subsequutis, censuit, improbatam opinionem contrariam, Abbates Regulares benedictos Congregationis Cassinensis, seu alterius Congregationis, vel Ordinis, aut Instituti, habentes etiam jura Episcopalia, seu quasi Episcopalia, usumque Mitrae, Baculi, & benedicendi, ac facultatem primam Tonsuram, & minores Ordines conferendi, non posse dictam primam Tonsuram, vel alios Ordines minores, nisi suis subditis Regularibus conferre, non autem Regularibus alterius Congregationis, Ordinis, vel Instituti, etiamsi habeant literas dimissoriales suorum Superiorum Regularium, & consensum Ordinariorum, intra quorum Dicesum fines ipsi Regulares ordinandi existunt. Et multo minus personis secularibus etiam habentibus literas dimissoriales a suis Ordinariis. Ac propterea inhibuit Archiepiscopis, Episcopis, & aliis Praelatis inferioribus tam secularibus quam Regularibus, ut in futurum concedere non audeant supradictas literas dimissorias hujusmodi Abbatibus directas, nec ab istis recipere: quod si secus fiat, tam concedentes, quam ordinantes a Collatione Ordinum suspensi remaneant, praeter alias poenas arbitrio ejusdem Congregationis reservatas. Quam declarationem Sanctissimus D. N. die 17. Januarii 1642. ad se delatam approbavit, & inviolabiliter observari iussit.

§. 17. Si Abbas conferat Tonsuram vel Minores seculari vel alteri Regulari ad se dimisso, Laym. Asc. Tamb. & alii cum Gob. à n. 330. putant ejusmodi Ordinationem fore validam, quia *Trid.* tantum dicit, *non liceat*: & pro hoc refertur declaratio Congregationis apud *Castrop.* pu. 14. n. 15. qui consentit. Sed *Suar.* & alii dicunt fore invalidam, quia Abbas de se non habet eam potestatem, cum non habeat characterem episcopalem, vi cuius fit ordinarius Minister Ordinum, sed tantum habet per concessionem Papæ, cujus præscripti termini exceduntur, ergo etiam exceditur potestas: & in Declaratione antè relata dicitur vales Abbates hoc non posse: Id saltem absolutè dicendum est, si Abbas ordinet non subditum aut non sibi subiectum, Ordinationem esse irritam, quia caret potestate ordinariâ, nec aliunde ipsi est commissa ad talem. E contra tamen si Episcopus ordinet non subditum, valebit Ordo, quia habet potestatem ordinariam ex vi Ordinis sui, quæ stat sine jurisdictione, sine qua tamen prohibetur exercere actum sui characteris circa non subditum, *Aversa* q. 3. s. 6. *Delb.* supra s. 7. n. 1. Plura de titulo Ordinationis, item de testimonialibus, commendatitiis, dimissoriis, addentur ad dubium sequens, ubi etiam à num. 2235. deciderur, an Abbates vel Superiores regulares dare possint dimissorias suis subditis secularibus vel saltem Regularibus.

Q. 320. A quo Episcopo ordinari possint vel debeant Religiosi. R. §. 1. Secundùm dicta. n. 2190. Abbates possunt suis subditis Regularibus conferre Tonsuram & Minores, sed Ordines Maiores, per se loquendo, peti debeat ab Episcopo loci,